

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. spalio 28 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2022/0288(COD)

14244/22
ADD 3

UD 225
CODEC 1640
COARM 223
CRIMORG 147
ECOFIN 1118
ENFOPOL 534
IA 169
JAI 1397
MI 790

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. spalio 27 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2022) 299 final
Dalykas:	KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA“, pridedamas prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl šaunamųjų ginklų, jų pagrindinių komponentų bei šaudmenų importo, eksporto ir tranzito priemonių, kuriuo įgyvendinamas Jungtinių Tautų protokolo prieš neteisėtą šaunamųjų ginklų, jų dalių ir komponentų bei šaudmenų gamybą ir prekybą jais, papildančio Jungtinių Tautų konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą (JT šaunamųjų ginklų protokolas), 10 straipsnis (nauja redakcija)

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2022) 299 final.

Priedama: SWD(2022) 299 final

Briuselis, 2022 10 27
SWD(2022) 299 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

dėl šaunamųjų ginklų, jų pagrindinių komponentų bei šaudmenų importo, eksporto ir tranzito priemonių, kuriuo įgyvendinamas Jungtinių Tautų protokolo prieš neteisėtą šaunamųjų ginklų, jų dalių ir komponentų bei šaudmenų gamybą ir prekybą jais, papildančio Jungtinių Tautų konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą (JT šaunamųjų ginklų protokolas), 10 straipsnis (nauja redakcija)

{COM(2022) 480 final} - {SEC(2022) 330 final} - {SWD(2022) 298 final}

Santraukos lentelė
ES reglamento dėl civilinių šaunamųjų ginklų importo, eksporto ir tranzito peržiūros poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
<p>Galiojančios šaunamųjų ginklų taisyklės apeinamos, o tai lemia šaunamųjų ginklų kontrabandą ir nukreipimą į ES. Šie neteisėti šaunamieji ginklai yra nusikalstamos veikos, įskaitant terorizmą, vykdymo priemonės. Eksporto etape kyla šaunamųjų ginklų nukreipimo rizika. Toks nukreipimas skatina pasaulinę neteisėtą prekybą šaunamaisiais ginklais ir prisideda prie nestabilumo ir organizuoto nusikalstamumo visame pasaulyje. Be to, reglamento vertinime pabrėžta, kad reglamento pridėtinę vertę riboja tai, kad nacionalinės taisyklės ir procesai nebuvo iš tiesų suderinti. Ekonominės veiklos vykdytojams civilinių šaunamųjų ginklų importo ir eksporto srityje toliau tenka administracinė našta. Šių problemų priežastys yra šios:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepakankamas keitimasis informacija apie žvalgybą, konfiskuotus šaunamuosius ginklus, jų tranzitą, atsisakymus suteikti eksporto leidimus; • nepakankama kontrolė ir rizikos vertinimas, kad būtų galima nustatyti saugumo problemas ir tendencijas, taip pat užtikrinti tinkamą eksportuojamų šaunamųjų ginklų galutinį naudojimą; • nepakankamas mutinių ir licencijų išdavimo institucijų bendradarbiavimas tikrinant ginklus, kuriuos galima perdirbti, ar deaktivuoti ginklus, užkertant kelią nukreipimui ir tikrinant leidimų galiojimą bei mažinant administracinę naštą teisėtiems gamintojams ir prekyautojams; • neaiški teisėnė sistema, dėl kurios galima skirtingai aiškinti ir taikyti nacionalines taisykles, todėl atsiranda nenuoseklumo ir kompetentingų institucijų aiškinimo skirtumų (pvz., dubliavimasis su Tarybos bendrąja pozicija 2008/944/BUSP dėl karinės įrangos eksporto kontrolės); • nepakankamas Reglamento (ES) Nr. 258/2012 ir kitų ES ir nacionalinių šaunamųjų ginklų teisės aktų suderinimas.
Ko siekiama šia iniciatyva?
<p>Tikimasi, kad šia iniciatyva bus suderintos nacionalinės taisyklės dėl šaunamųjų ginklų, jų pagrindinių komponentų ir šaudmenų importo ir eksporto leidimų civiliniuose sandoriuose, siekiant sumažinti ekonominės veiklos vykdytojų administracinę naštą. Be to, tikimasi, kad šia iniciatyva bus sustiprinta kompetentingų institucijų vykdoma šaunamųjų ginklų kontrabandos ir nukreipimo prevencija ir kova su tuo. Šia iniciatyva siekiama trijų konkrečių tikslų:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gerinti sisteminę duomenų apie tarptautinį šaunamųjų ginklų gabenimą, taip pat konfiskavimo duomenų, rinkimą; • sudaryti sąlygas koordinuotai kontrolei ir rizikos vertinimui. Tai visų pirma reiškia, kad reikia užtikrinti šaunamųjų ginklų atsekamumą gerinant keitimąsi informacija ir mutinių bei licencijų išdavimo institucijų bendradarbiavimą; • užtikrinti vienodas sąlygas ir mažinti ekonominės veiklos vykdytojams bei šaunamųjų ginklų naudotojams tenkančią administracinę naštą sukūriant vienodus procesus ir kontrolės mechanizmus.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
<p>Erdvėje be vidaus sienų, kurioje prekės ir asmenys juda laisvai, labai svarbu turėti bendras šaunamųjų ginklų, jų dalių ir komponentų bei šaudmenų importo ir eksporto taisykles. Minėti klausimai gali būti sprendžiami tik ES lygmeniu, nes nacionalinių teisės aktų įvairovė daro tiesioginį poveikį ES vidaus teisės</p>

(Šaunamųjų ginklų direktyvos) veiksmingumui ir vienodam aiškinimui. Reglamentavimo skirtumai taip pat gali sukurti teisinių spragų, kuriomis galėtų naudotis nusikaltėliai. Eksporto, importo ir tranzito leidimų išdavimo procedūrų ir kontrolės skirtumai valstybėse narėse prieštarauja pačiai išimtinės ES kompetencijos išorės prekybos srityje koncepcijai.

B. Sprendimai

Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Kodėl?

Be požiūrio, grindžiamo privalomos teisinės galios neturinčiais teisės aktais (1 galimybė), kurį taikant daugiausia dėmesio skiriama rekomendacijoms arba gairėms ir valdžios institucijoms primenama apie jau taikomus teisės aktus, įvertintos dar dvi teisėkūros galimybės, o tinkamiausia galimybė yra 3 galimybė.

- 1 galimybė: požiūris, grindžiamas privalomos teisinės galios neturinčiais teisės aktais

Daugiausia būtų siekiama, kad būtų visapusiškai įgyvendinama 2018 m. Komisijos rekomendacija dėl skubių veiksmų siekiant pagerinti šaunamųjų ginklų, jų dalių ir pagrindinių komponentų bei šaudmenų eksporto, importo ir tranzito priemonių saugumą.

Ši galimybė būtų papildyta konkretesnėmis gairėmis ir rekomendacijomis. Pvz., būtų išvardyti duomenys, kuriuos šaunamųjų ginklų licencijų išdavimo institucijos turėtų sekti ir registruoti importuojant ir eksportuojant, būtų modernizuota ir pagerinta įprastinės ginkluotės eksporto kontrolės informacinė sistema (COARM), būtų peržiūrėti bendri rizikos kriterijai ir standartai, renkama supaprastintų procedūrų geroji patirtis ir t. t.

- 2 galimybė: galiojančios teisinės sistemos paaiškinimas

Paaiškinimas padėtų pašalinti taikytinų teisės aktų aiškinimo dviprasmybes (pvz., dėl registruotinos informacijos rūšies, tam tikrų ginklų ir jų komponentų priskyrimo šaunamiesiems ginklams), taip būtų sukurtas aiškus teisinis pagrindas, pagal kurį būtų reikalaujama, kad kompetentingos institucijos naudotų esamas keitimosi informacija sistemas, būtų suderintos esamos supaprastintos procedūros, suderinti terminai, paaiškinti importuotojų ir eksportuotojų vaidmenys, be to, reglamento taikymo sritis būtų suderinta su ES vidaus taisyklėmis (tos pačios ginklų kategorijos, tie patys ekonominės veiklos vykdytojai). Pasirinkus šią galimybę dauguma priemonių, minėtų 1 galimybės aprašyme, būtų iš esmės įtrauktos į reglamento tekstą.

- 3 galimybė: naujos teisinės nuostatos

3 galimybė būtų grindžiama 2 galimybė ir ją papildytų, be to, būtų pridėta naujų teisėkūros nuostatų. Taip būtų užtikrintas visiškas importuojamų ir eksportuojamų šaunamųjų ginklų atsekamumas, pvz., privalomas importo žymėjimas, komponentų pusgaminių importo apribojimas, kad juos importuoti galėtų tik prekiautojai, kompiuterizuotas duomenų kaupimas, šaunamųjų ginklų, kurie yra draudžiami arba kuriems reikalingas leidimas (A ir B kategorijos), eksporto galutinių naudotojų pažymėjimai, patikrinimai po išsiuntimo. Būtų reikalaujama, kad nacionalinės valdžios institucijos dalytųsi statistiniais duomenimis ir kad licencijų išdavimo institucijos ir muitinės geriau keistųsi informacija. Be to, būtų nustatyti nauji supaprastinimai (laikinas importas, bendrasis eksporto leidimas, e. procedūros) ir būtų pašalintas dubliavimas su ES karinės įrangos eksporto taisyklių (Bendroji pozicija 2008/944/BUSP) taikymo sritimi, užtikrinant taikymą tik visiems civilių tarpusavio sandoriams.

- 3bis galimybė: naujos teisinės nuostatos nekeičiant sąveikos su Bendrąja pozicija

3bis galimybė būtų iš esmės panaši į 3 galimybę, išskyrus vieną išimtį: užuot taikius Šaunamųjų ginklų direktyvos logiką kariniams ir civiliniams sandoriams atskirti, reglamente būtų palikta nuoroda į šaunamuosius ginklus, specialiai suprojektuotus kariniam naudojimui.

3 galimybė turėtų didžiausią ES pridėtinę vertę. Visiškas taikymo srities suderinimas su Šaunamųjų ginklų direktyvos (kodifikuota 2021 m.) taikymo sritimi reikštų, kad reglamentu būtų reglamentuojami visi

civiliniai šaunamųjų ginklų sandoriai, įskaitant civilinę prekybą automatiniais šaunamaisiais ginklais, pusiau automatiniais šaunamaisiais ginklais su didelės talpos dėtuvėmis arba pusiau automatiniais ilgaisiais šaunamaisiais ginklais, turinčiais sulenkiamą arba teleskopinę buožę. Kaip ir Šaunamųjų ginklų direktyva, šis reglamentas ir toliau nebūtų taikomas vyriausybės tarpusavio sandoriams arba pardavimui karinėms ar ginkluotosioms pajėgoms, o tai reiškia, kad saugumo ir supaprastinimo tikslai galėtų būti pasiekti tik dėl civilinių šaunamųjų ginklų. Naujais supaprastinimais būtų atsižvelgta į suinteresuotųjų šalių (ginklų mažmenininkų, gamintojų, medžiotojų ir sportinio šaudymo atstovų) prašymus sumažinti jų administracinę naštą ir užtikrinti vienodą ES požiūrį.

Kas kuriai galimybei pritaria?

Per viešas konsultacijas respondentai aiškiai pabrėžė, kad reikia imtis ES veiksmų. Beveik 70 proc. respondentų (75 proc. verslo atstovų) manė, kad svarbu arba labai svarbu turėti bendras ES taisykles dėl civilinių šaunamųjų ginklų importo iš ES nepriklausančių valstybių ir civilinių šaunamųjų ginklų eksporto į ES nepriklausančias valstybes. 62 proc. respondentų manė, kad ES turi imtis veiksmų, susijusių su galiojančiomis civilinių šaunamųjų ginklų importo, eksporto ir tranzito taisyklėmis, o 59,5 proc. laikėsi nuomonės, kad reikia naujų priemonių, kuriomis būtų patobulintos dabartinės civilinių šaunamųjų ginklų importo, eksporto ir tranzito taisyklės. Pačios nacionalinės valdžios institucijos išreiškė dar didesnį palaikymą. Per konfidencialias konsultacijas su kompetentingomis ir teisėsaugos institucijomis 76,66 proc. respondentų manė, kad svarbu arba labai svarbu turėti bendras ES taisykles dėl civilinių šaunamųjų ginklų importo iš ES nepriklausančių valstybių, o 83,3 proc. – dėl civilinių šaunamųjų ginklų eksporto į ES nepriklausančias valstybes. Išanalizavus per viešas konsultacijas pateiktus atsakymus į atvirus klausimus paaiškėjo, kad dauguma respondentų prašo nustatyti vienodas ES taisykles, o ne papildyti nacionalines procedūras.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Tikimasi, kad tinkamiausia galimybė (3 galimybė) labai padės pagerinti valstybių narių pajėgumus užkirsti kelią šaunamųjų ginklų kontrabandai ir nukreipimui importuojant ir eksportuojant. ES lygmens mechanizmas, skirtas užtikrinti, kad tam tikras **dujinių ir signalinių ginklų** modelis visoje ES būtų klasifikuojamas toje pačioje Kombinuotosios nomenklatūros pozicijoje, suteiktų papildomų saugumo garantijų, išvengiant, kad tam tikrose valstybėse narėse modeliai, kuriuos galima perdirbti, vis dėlto nebūtų deklaruojami kaip šaunamieji ginklai. Pagal Įgyvendinimo direktyvą 2019/69 nustačius **dujinių ir signalinių ginklų, kurių negalima perdirbti, sąrašą** būtų užtikrinta, kad tokie importuoti ginklai būtų automatiškai pripažįstami visoje ES. Tai padėtų padidinti importo saugumą ir užtikrinti, kad tik į šį sąrašą įtraukti ginklai nebūtų laikomi šaunamaisiais ginklais.

Draudimas privatiems asmenims importuoti šaunamųjų ginklų pusgaminius ir pagrindinius komponentus būtų veiksmingiausias būdas išvengti nukreipimo ir neteisėtos nepažymėtų šaunamųjų ginklų gamybos. Šaunamųjų ginklų atsekamumas (taigi ir prekybos saugumas) būtų gerokai pagerintas **visiškai kompiuterizavus leidimų duomenų kaupimo sistemas** (o prekyautojai ginklais kasmet gautų 1,5 mln. EUR naudos).

Sukūrus vienodą ES importo leidimą, paskyrus institucijas atitinkamai tikrinti ir nustačius 60 dienų terminą importo leidimams suteikti, visiems importuotojams taip pat bus sudarytos vienodos sąlygos. Be to, jei **numanomas trečiųjų valstybių sutikimas dėl šaunamųjų ginklų tranzito** visada būtų duodamas po 20 dienų, šaunamųjų ginklų prekyautojų išlaidos kasmet sumažėtų daugiau kaip 56 000 EUR.

Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?

Pasirinkus tinkamiausią galimybę, bus papildomų viešojo administravimo išlaidų, nes pagal pasiūlymą licencijų išdavimo institucijos ir muitinės turės atlikti papildomus patikrinimus (žr. tolesnį skirsnį apie

poveikį nacionaliniams biudžetams). Tačiau faktinis poveikis bus ribotas, nes civiliniai šaunamieji ginklai sudaro nedidelę visos prekybos dalį. IT sistemų sąveikumas taip pat supaprastins muitinį tikrinimą. Kadangi eksportuotojai turės pateikti galutinio importo į paskirties valstybę įrodymus, ES ginklų prekiautojai per metus gali iš viso patirti apie 180 000 EUR išlaidų. Be to, reikalaujant eksportuojamų A ir B kategorijų šaunamųjų ginklų galutinio naudotojo pažymėjimo, ES prekiautojai ginklais per metus iš viso patirs apie 720 000 EUR išlaidų (jas pasidalys maždaug 20 000 ES veikiančių prekiautojų ginklais).

Koks bus poveikis verslui, MVĮ ir labai mažoms įmonėms?

Įvairios galimybės ypač aktualios smulkiems ekonominės veiklos vykdytojams, kurie sudaro 90 proc. visų susijusių ekonominės veiklos vykdytojų. Tačiau 82 proc. visos šaunamųjų ginklų gamybos apyvartos tenka didelėms bendrovėms (o 80 proc. visų įmonių yra įsisteigusios tik šešiose valstybėse narėse), todėl mažosioms ir vidutinėms įmonėms pasiūlymas turėtų tik nedidelį poveikį.

Nei 1, nei 2 galimybės neturi jokio konkretaus poveikio MVĮ, nes jomis iš esmės nekeičiama dabartinė reglamentavimo sistema ir nenustatoma naujų prievolių. Tai arba rekomendacijos, arba teisinės sistemos paaiškinimai.

MVĮ, kaip ir kiti ginklų prekiautojai, patirtų (ribotų) išlaidų tik pagal 3 galimybę. Tai visų pirma susiję su sistemingu importo į trečiąją paskirties valstybę įrodymų teikimu. Tai neužkrautų konkrečios naštos eksportuotojams, nes tai jau turima informacija, kurią jie paprastai jau saugo savo apskaitos dokumentuose būsimų patikrinimų reikmėms.

Per viešas konsultacijas verslo atstovai abejojo dėl galimybės reikalauti galutinio naudotojo pažymėjimo eksportuojamiems A ir B kategorijų ginklams pagal 3 galimybę, tačiau jie pasirodė negalintys kiekybiškai įvertinti tokios priemonės poveikio. Didžiausią susirūpinimą kelia tai, kad neįmanoma nustatyti faktinio galutinio naudotojo paskirties valstybėje. Šį susirūpinimą mažina tai, kad pagal 3 galimybę reglamente būtų numatyta, jog tik faktinis civilinių šaunamųjų ginklų importuotojas (t. y. prekiautojas ginklais) trečiojoje valstybėje būtų laikomas galutiniu naudotoju. Pagrindinė našta būtų būtinybė iš importuotojo gauti patvirtintą įsipareigojimą nereeksportuoti šaunamųjų ginklų ir neparduoti jų neciviliniams naudotojams.

Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?

Paaiškinus teisinę sistemą ir nuostatas, kuriomis paaiškinami atitinkami muitinių ir licencijų išdavimo institucijų vaidmenys, iš esmės muitinės turėtų aktyviau dalyvauti užtikrinant šaunamųjų ginklų siuntų priežiūrą. Muitinės bus paragintos užtikrinti sektorinių šaunamųjų ginklų teisės aktų vykdymą, visų pirma garantuoti, kad importuojami dujiniai ir signaliniai ginklai būtų tinkamai klasifikuojami ir prie jų būtų pridėti reikiami dokumentai, arba kad komponentų pusgaminius galėtų importuoti tik prekiautojai ginklais. Atsižvelgiant į nedidelį šaunamųjų ginklų importo ir eksporto mastą (0,027 proc. viso ES importo ir 0,069 proc. viso ES eksporto) ir į tai, kad muitinės neatlieka sistemingos kontrolės, o tik atlieka fizinius patikrinimus pagal rizikos profilius arba tik *ex post* dokumentų patikras, manoma, kad poveikis yra nedidelis.

Be to, atsižvelgiant į nedidelį kasmet išduodamų atsisakymų išduoti leidimus skaičių (apie 30 atsisakymų per metus), privalomo naudojimosi specialia platforma, skirta keistis informacija apie atsisakymus išduoti leidimus, poveikis būtų nedidelis.

Norint sukurti kompiuterizuotas importo ir eksporto leidimų duomenų kaupimo sistemas, daugumoje valstybių narių greičiausiai reikės vienkartinę IT investicijų. Nors nė viena valstybė narė neatrodė pasirengusi pateikti įverčių, valstybės narės, su kuriomis konsultuotasi tikslinėse konsultacijose, laikėsi nuomonės, kad tai būtų praktiškai įmanoma. Išlaidas iš esmės kompensuotų nauda, kurią suteiktų galimybė tiesiogiai prisijungti prie teisėtų šaunamųjų ginklų savininkų nacionalinių duomenų kaupimo sistemų ir prekiautojų šaunamaisiais ginklais registru.

Ar bus dar koks nors didelis poveikis?

Visos numatytos galimybės turėtų teigiamą poveikį ES piliečių saugumui, nes jomis būtų sprendžiama

neteisėtos prekybos šaunamaisiais ginklais grėsmės problema.

Numatytos galimybės visiškai atitikty Chartijos 45 straipsnio tikslus, susijusius su ES piliečių judėjimo teise, nes būtų patvirtinta jų galimybė keliaujant sporto ar medžioklės tikslais laikinai išvykti iš ES (ir grįžti) su savo asmeniniu šaunamuoju ginklu. Papildomi supaprastinimai kolekcininkams ar muziejams taip pat turėtų palengvinti atitinkamų grupių asmenų teisę judėti.

D. Tolesni veiksmai

Kada politika bus persvarstoma?

Teisėkūros procedūra priimamo akto poveikio vertinimas iš esmės turėtų būti atliekamas ne anksčiau kaip po penkerių metų nuo galutinio teisėkūros procedūra priimamo akto įgyvendinimo termino, siekiant užtikrinti, kad būtų pakankamai daug laiko iniciatyvos poveikiui įvertinti ją visapusiškai įgyvendinus visose valstybėse narėse. Prieš atliekant tokį vertinimą būtų parengtos įgyvendinimo ataskaitos ir stebėsenos programa.